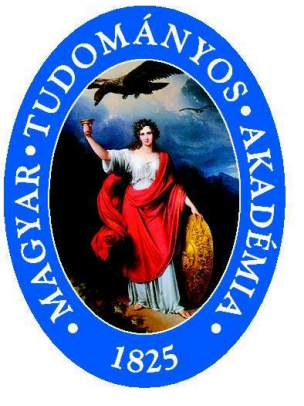

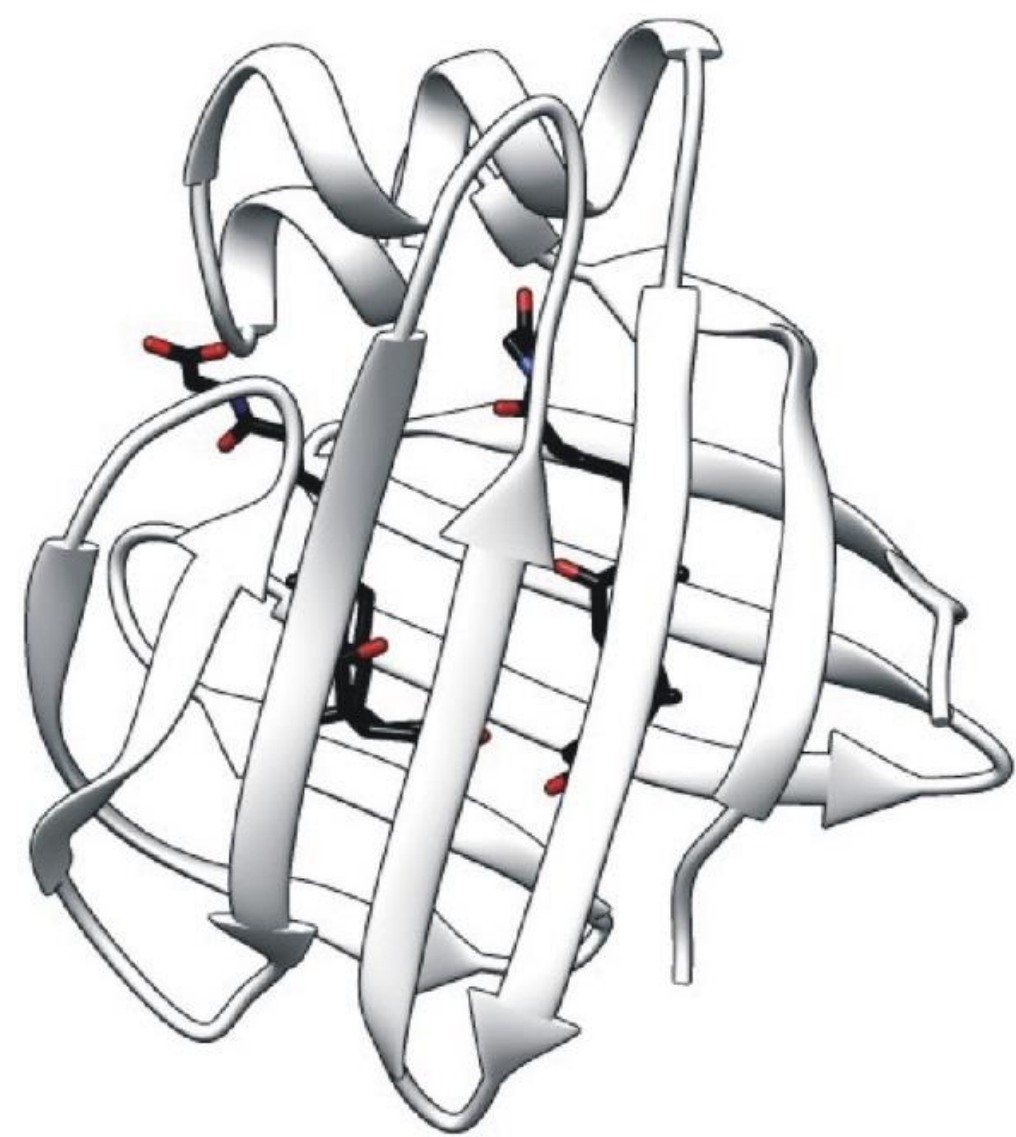
Hő- és kémiai denaturáció a humán epesav-kötő fehérjében

Tőke Orsolya^{a*}, Biczók László^b, Kovács Mihály^c

^aMTA TTK Szerves Kémiai Intézet, ^bMTA TTK Anyag és Környezetkémiai Intézet, ^cELTE TTK Biokémia Tanszék

Együttműködésünk középpontjában az intracelluláris lipidkötő fehérjék (iLBP) családjába tartozó, anyagcsere-rendellenességekkel és daganatos megbetegedésekkel összefüggésbe hozható humán epesav-kötő fehérje (hI-BABP) működési mechanizmusának vizsgálata áll. Más iLBP fehérjékhez hasonlóan, a BABP-fehérjék molekuláris kölcsönhatásaiban (epesavak intracelluláris transzportja, nukleáris transzlokáció és a farnesoid X receptor transzkripciós aktivitásának stimulációja) fontos szerep jut a fehérjében zajló lokális letekeredési folyamatoknak. Vizsgálataink célja szerkezeti biológiai (NMR) és biofizikai módszerek segítségével a le- és feltekeredés mechanizmusának megértése a BABP fehérjékben.

TERMODINAMIKA
ITC, fluoreszcencia

Biczók László, D.Sc.
MTA TTK AKI

- molekulaszerkezet és mikrokörnyezet hatása a kötődés termodinamikájára és kinetikájára többkomponensű kémiai/biológiai rendszerekben
- izokinolin és indol vázzal rendelkező alkaloidok kötődése

SZERKEZET, DINAMIKA
NMR

Tőke Orsolya, Ph.D.
MTA TTK SZKI

- fehérje-ligandum, fehérje/peptid-membrán kölcsönhatások
- lipidkötő fehérjék
- belső molekuláris mozgások NMR spektroszkópiái és biofizikai vizsgálata

KINETIKA
stopped-flow fluoreszcencia

Kovács Mihály,
Ph.D., habil. D.Sc.,
ELTE TTK

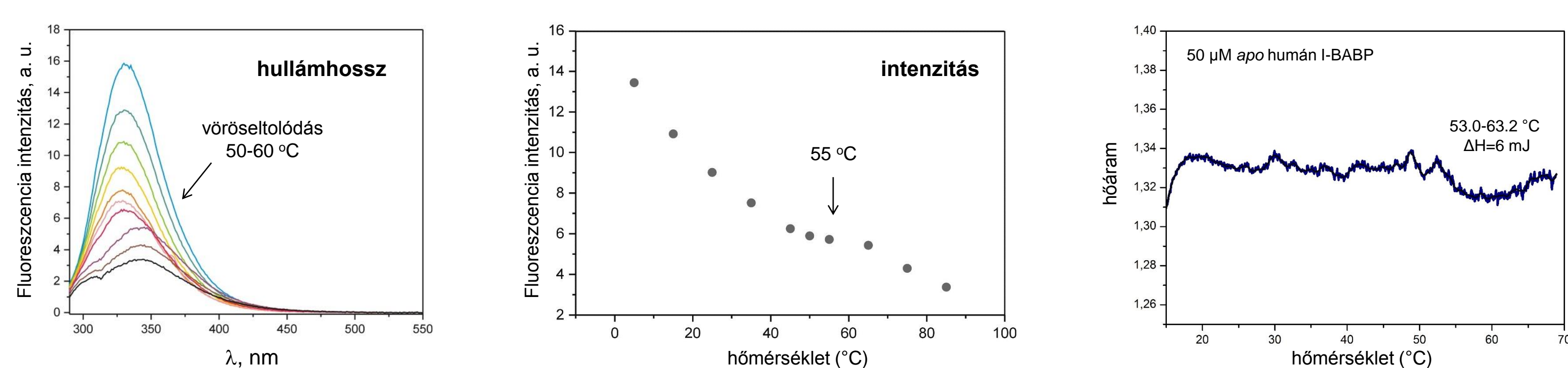
- DNS-hibajavításban központi szerepet játszó DNS-helikáz fehérjék működési mechanizmusának és biológiai szerepének felderítése
- gyorskeveréses kinetikai módszerek

DENATURÁCIÓ

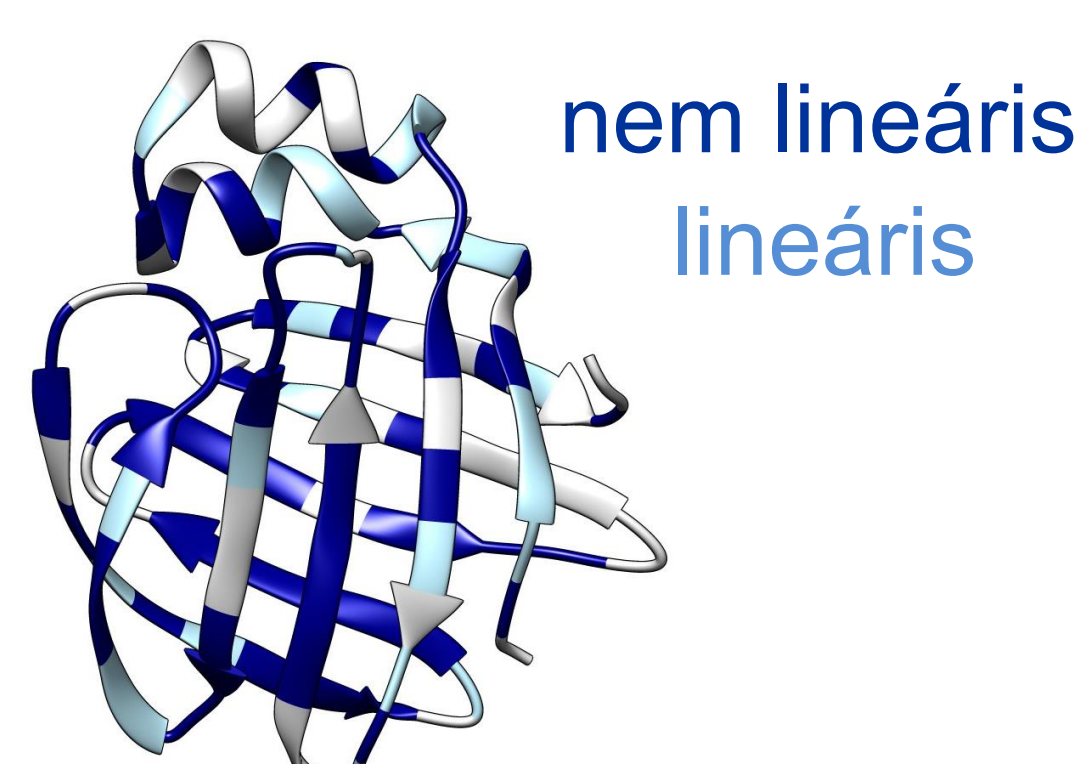
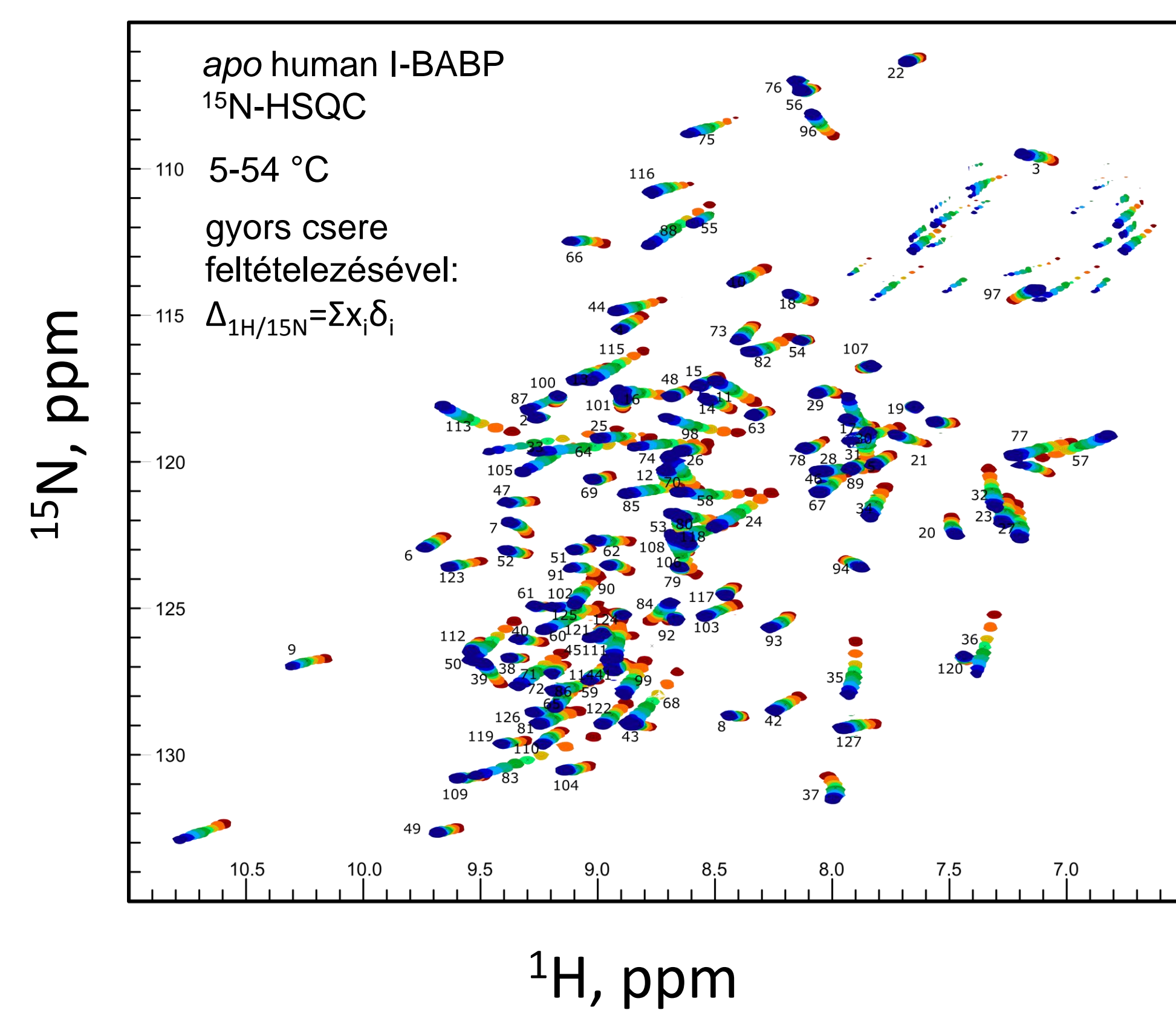
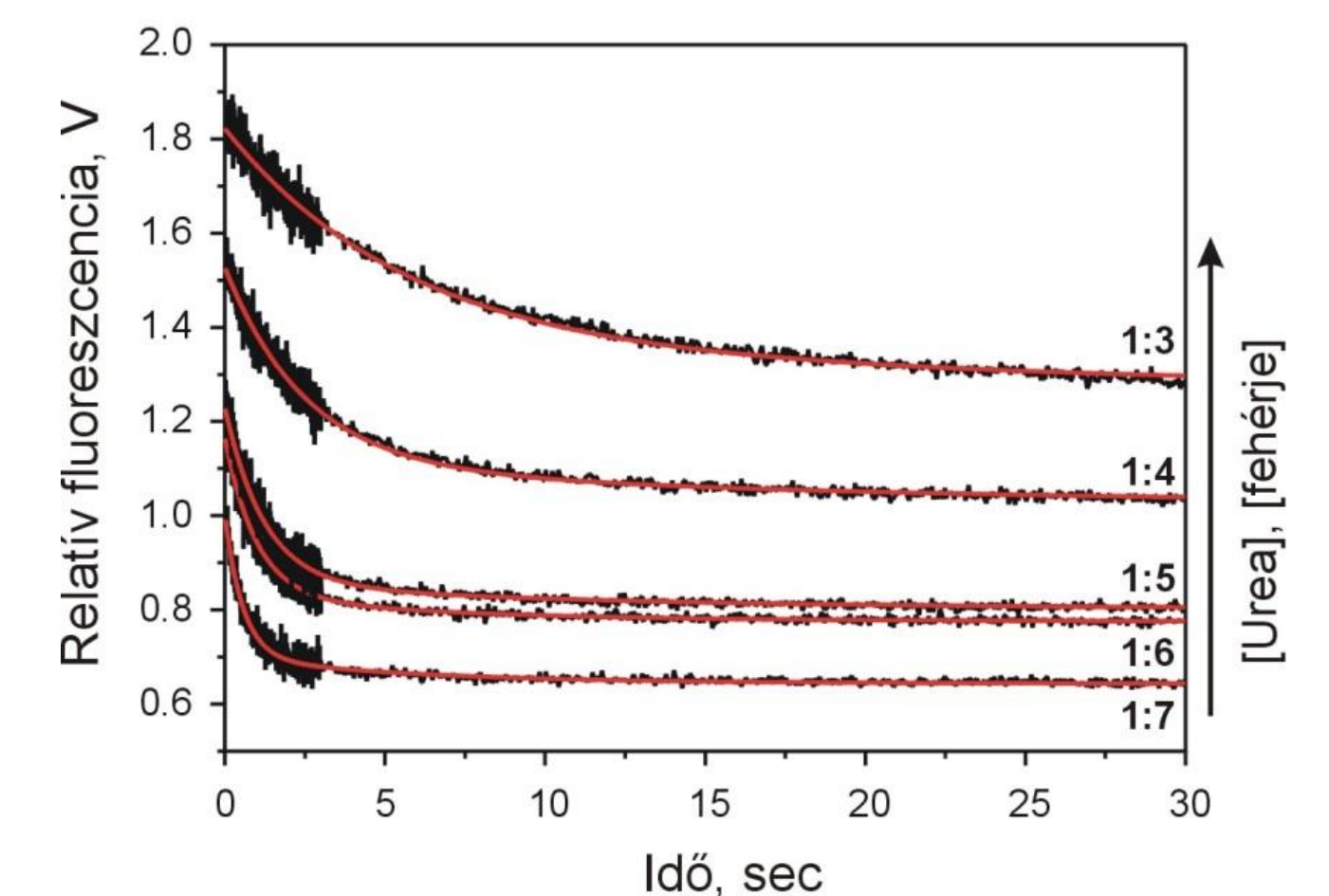
fluoreszcenciás, DSC és NMR spektroszkópiái vizsgálata

RENATURÁCIÓ

stopped-flow fluoreszcenciás vizsgálata

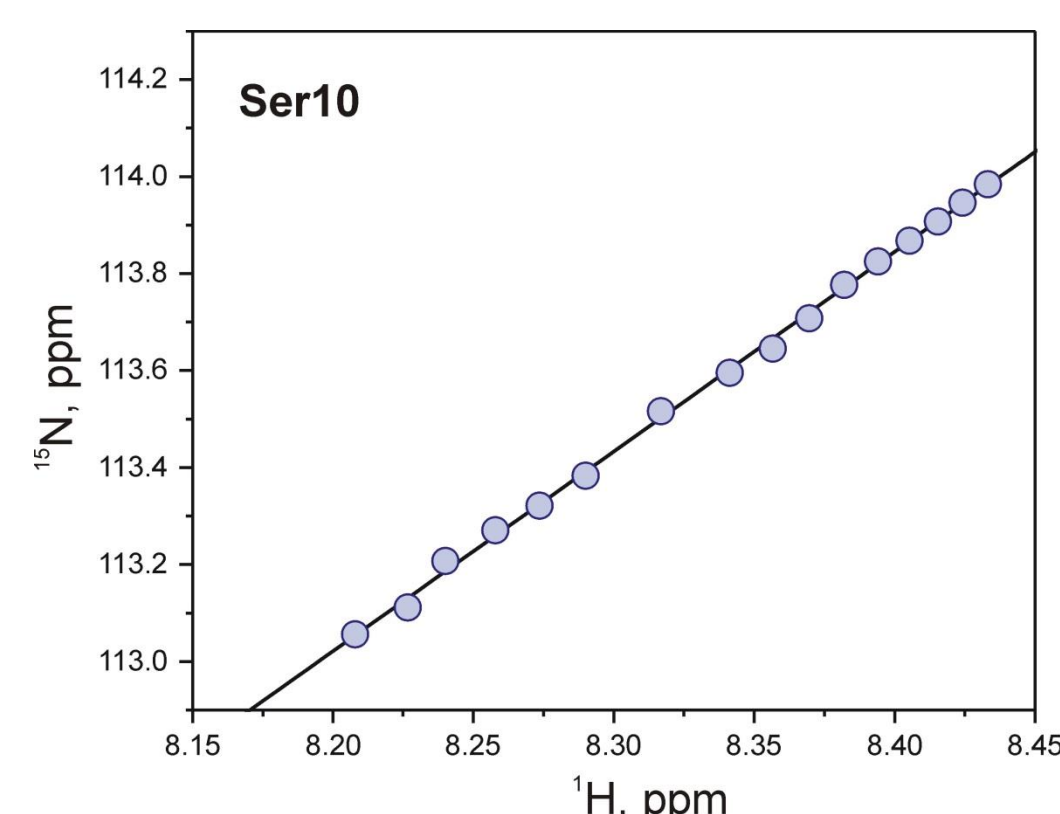
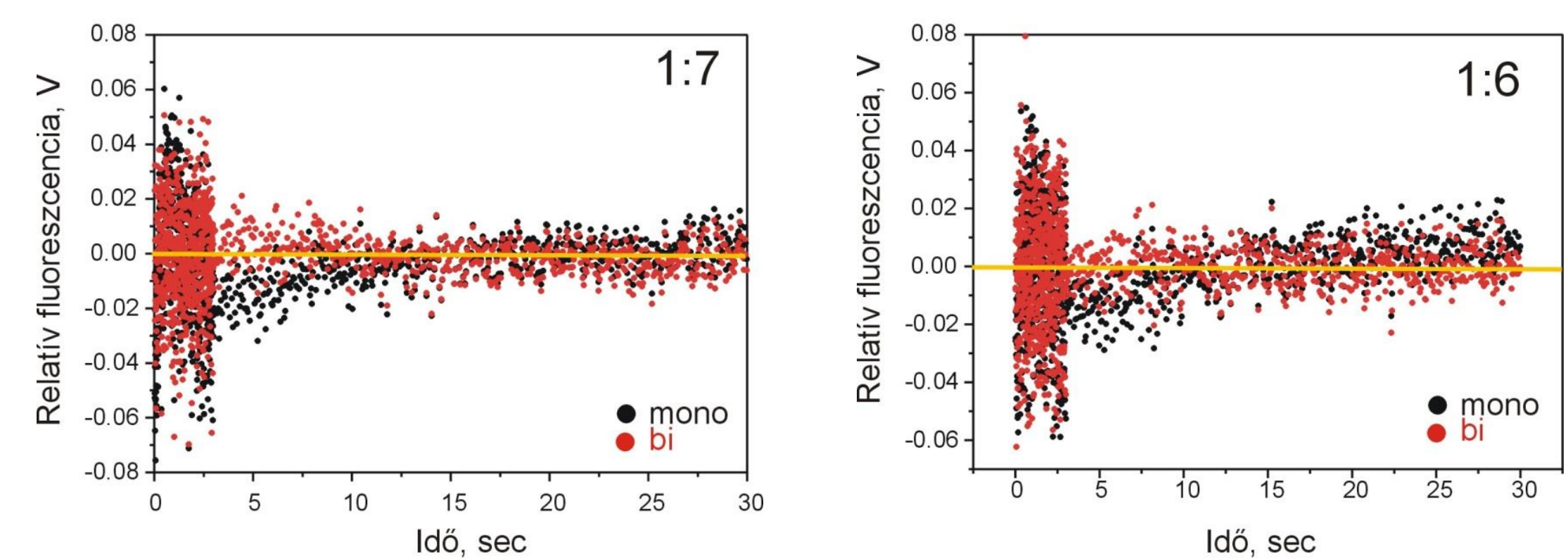

Denaturált (7 M urea) apo humán I-BABP fehérjét 20 órán át inkubáltunk, majd változó térfogat arányok mellett urea-mentes pufferbe hígítottuk. Vizsgálataink során Trp fluoreszcenciát monitoroztunk.

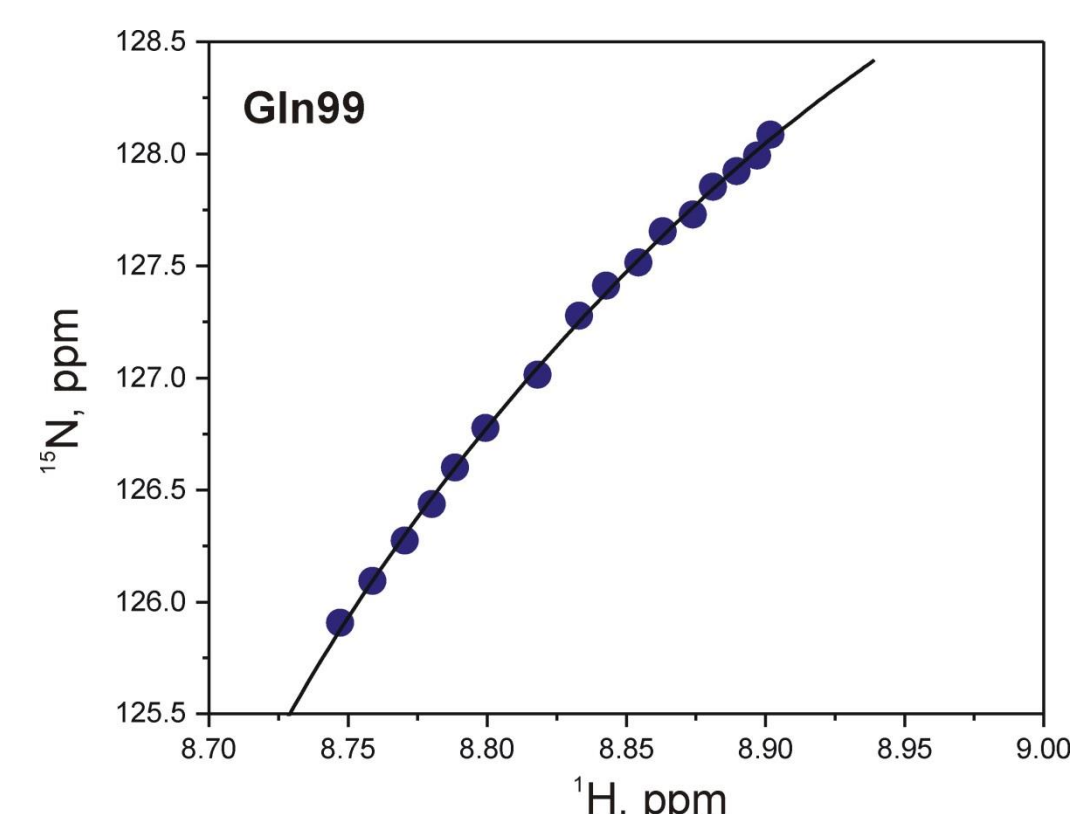

Az aminosav-pozíciók 70%-ban ¹H/¹⁵N kémiai eltolódások nemlineáris hőmérsékletválasza.

Bi- és monoexponenciális illesztés eltérése a feltekeredést kísérő fluoreszcencia-változástól két különböző hígítási arány esetén:

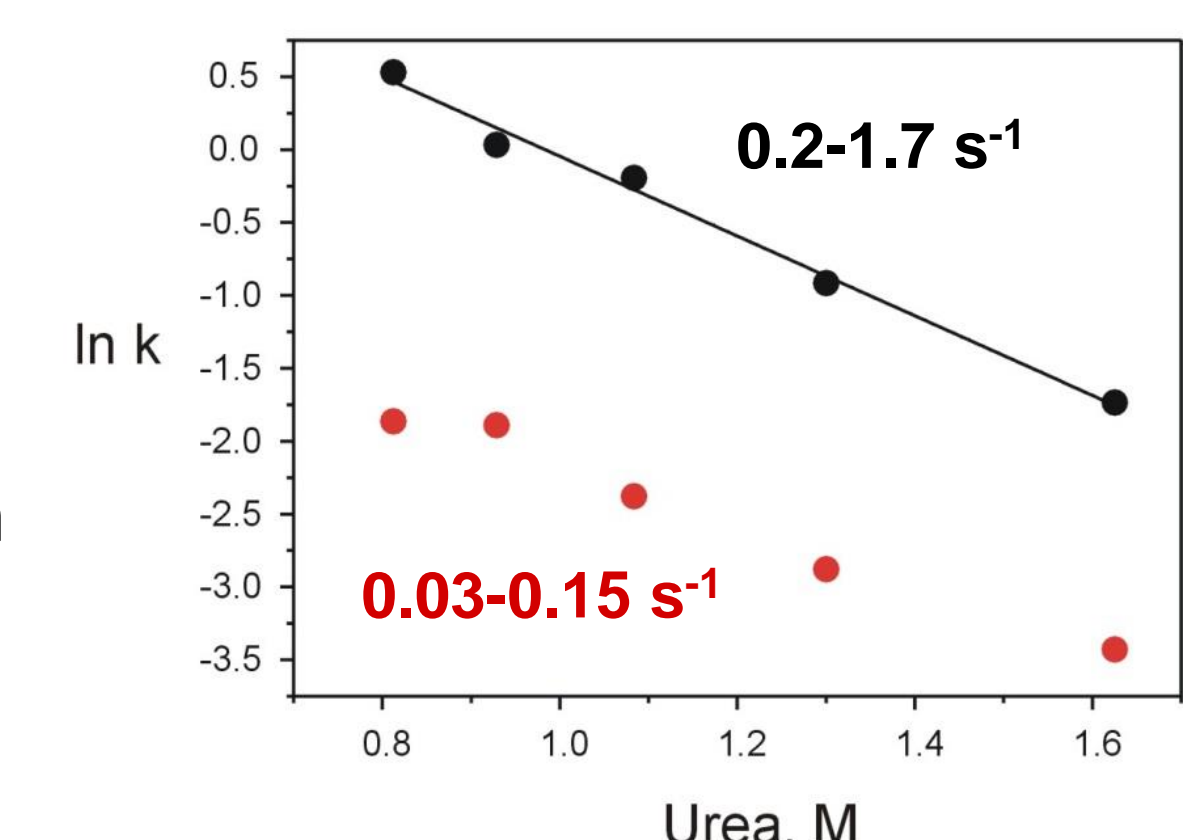

$F \leftrightarrow I_1 \leftrightarrow \dots$
 $\Delta H^{F-I_1} \sim 33 \text{ kJ/mol}$
 $T_C^{F-I_1} \sim 330 \text{ K}$
 $\Delta C_p^{F-I_1} \sim 0 \text{ J/K}$

$F \leftrightarrow I_1 \leftrightarrow I_2 \leftrightarrow \dots$
 $\Delta H^{F-I_1} \sim 32 \text{ kJ/mol}, \Delta H^{I_1-I_2} \sim 47 \text{ kJ/mol}$
 $T_C^{F-I_1} \sim 302 \text{ K}, T_C^{I_1-I_2} \sim 332 \text{ K}$
 $\Delta C_p^{F-I_1} \sim 300 \text{ J/K}, \Delta C_p^{I_1-I_2} \sim 200 \text{ J/K}$

Biexponenciális illesztéssel nyert látszólagos sebességi állandók a végső urea-koncentráció függvényében (20 °C)

Mind az NMR spektroszkópiás, mind a stopped-flow fluoreszcenciás vizsgálatok többállapotú le- illetve feltekeredést jeleznek.

NMR spektroszkópiás mérések alapján heterogenitás az aminosav szekvencia mentén. A hidrofób mag és a perifériális N-terminális szegmens eltérő viselkedése a hőmérséklet függvényében.